

2.6

BEDRIJFSPLAN met MEERJARENBEGROTING

dd. 22 oktober 2014

Stichting De Groene Belevenis

I Wie zijn we.

Visie

Wij zijn een Stichting die lokaal mensen van jongs af aan wil stimuleren om duurzaam om te gaan met hun eigen (natuurlijke) leefomgeving. Om op die manier mensen en bedrijven zelf een actieve bijdrage te laten leveren aan het onderhouden en behouden van die leefomgeving.

Dit doen we d.m.v. educatie, communicatie, advies, training en door de organisatie van evenementen.

Over ons

Wij werken vanuit de overtuiging dat ver- en bewondering mensen stimuleert tot kennisvergaring en de wens en behoefte om over te gaan tot handelen. Daarom is ons uitgangspunt bij nagenoeg al onze producten het creëren van natuurbelevissen. Onvergetelijke momenten van verwondering; bewondering voor datgene dat ons dagelijks omringt en vaak als vanzelfsprekend gezien wordt.

Vanuit deze natuurbelevissen bieden we informatie en mogelijkheden om mensen zelf afwegingen en keuzes te kunnen laten maken en die te laten volgen door het ondernemen van actie. Voor andere onderwerpen zullen voorbeelden moeten spreken waarbij persoonlijke verhalen mensen het beste bereiken. Daarnaast zijn er ook thema's waarbij persoonlijk (financieel) voordeel de boventoon voert. Op die momenten schromen we niet om van daaruit te werken.

Wij geloven in de keuzevrijheid van mensen en het feit dat er meerdere wegen naar Rome leiden. Dé weg bestaat voor ons niet, wél de voor jou beste weg.

Onze kracht ligt in het samenbrengen, verder brengen en prikkelen. We zoeken daarom samenwerking op. Door krachten en expertise te bundelen bereiken we meer. Als

Leusdense organisatie zoeken we in eerste instantie naar coalities met lokale bedrijven en organisaties en richten we ons op de inwoners van Leusden. Wij willen de spil vormen in het zogenaamde duurzaamheidsknooppunt van Leusden en omgeving. Een duurzaamheidsknooppunt is een samenwerking van partijen en personen die zich verwant voelen met een bepaald onderwerp of specifieke activiteit. Het is een open netwerk en geen dichtgetimmerde structuur. Duurzaamheidscommunicatie staat hierbij in dienst van het betrekken van de samenleving bij duurzaamheid. (Zie ook bijlage b duurzaamheidsknooppunt).

Duurzaamheid is een breed begrip. Nadrukkelijk zoekend naar en werkend vanuit initiatieven in de Leusdense samenleving en luisterend naar de behoefte van onze klanten vullen wij een palet van onderwerpen waar de Stichting zich op richt. Denk dan bijvoorbeeld aan energie & klimaat, beweging & gezonde voeding, water, natuurlijke recreatie (buiten zijn), afval & grondstoffen.

Onze rol in de samenleving is wat ons betreft een veelzijdige. We zijn producent (lessen, leskisten, activiteiten), adviseur (beleid, projecten, trainingen), uitvoerder (activiteiten), ondersteuner (initiatieven uit de samenleving) en verbinder (samenwerkingsverbanden).

Financiering vindt vooralsnog grotendeels vanuit gemeentelijke budget voor milieu plaats. Vast staat dat onze activiteiten en producten een groter gebied bestrijken en daarmee doelstellingen uit meerdere beleidsvelden ondersteunen. Door, in samenwerking met betreffende beleidsmedewerkers van de gemeente, te kijken naar effecten van onze inspanningen lijkt verbreding van de gemeentelijke geldstromen mogelijk.

Onze afnemers betalen in toenemende mate marktconforme prijzen voor onze producten en activiteiten. Het blijft hierbij zoeken naar een balans tussen kostendekkend en marktconform.

Daarnaast hechten wij veel waarde aan fundraising en “vrienden van principes” zowel op Stichtingsniveau als op niveau van activiteit of product (Struintuin). En zien we mogelijkheden in het zogenaamde “Haarlemmermeermodel”. (meerjarencontract met een samenwerkingspartner op basis van prestatie overeenkomst).

De Schoolsteeg én De Struintuin zullen als “merk” namen behouden blijven binnen de nieuw gevormde Stichting.

Natuur en Milieu educatie toen, duurzaamheidscommunicatie nu.

Kern van de Stichting wordt gevormd door het Centrum voor Natuur en Milieu De Schoolsteeg. Belangrijkste activiteit van De Schoolsteeg is van oudsher de Natuur en Milieu educatie (NME). NME is leren over natuur en milieu. NME zorgt via activiteiten en projecten voor kennis, bewustwording en gedragsverandering bij kinderen en volwassenen. De achterliggende theorie is het zogenaamde hoofd-hart-handen model. Daarbij is het uitgangspunt dat door de combinatie van kennis en beleving de kans op tot uitvoering komen, het concreet aan de slag gaan, het grootst is. NME is dus een instrument om mensen een weloverwogen keuze te laten maken voor wat betreft het omgaan met hun

leefomgeving. Het versterkt de betrokkenheid bij de leefomgeving van mensen en creëert draagvlak voor natuur- en milieubeleid, klimaatbeleid en duurzaamheidsbeleid.

Het belang van NME wordt de laatste jaren regelmatig onderstreept door conclusies van verschillende onderzoeken.

Zo is aangetoond dat NME op basisscholen een significant positief effect heeft op latere houding en gedrag en - in mindere mate - op kennis. Hoe meer NME oud leerlingen hebben gehad op school hoe groter de positieve houding en gedrag ten aanzien van natuur en milieu.

Het is een gegeven dat in steeds grotere delen van Nederland groen in de directe omgeving steeds meer weg valt én dat steeds meer ouders aangeven niet meer te weten hoe kinderen achter de computer weg te krijgen, kinderen weten niet meer hoe te spelen. NME is een beproefd middel om ook deze kinderen buiten aan de slag en enthousiast te krijgen. Het krijgt ze weer aan het buitenspelen. Kinderen die regelmatig buiten spelen, zitten beter in hun vel.

Buitenspelen heeft een positieve invloed op kinderen met ADHD. Kinderen die regelmatig buiten spelen in een omgeving waar veel groen is, hebben een mildere versie van ADHD dan binnen spelende kinderen.

Buitenspelen is goed in de preventie van overgewicht. Daarnaast is het goed voor de sociale, emotionele, motorische en verstandelijke ontwikkeling van kinderen. Het bevordert de leefbaarheid in de buurt en kan het maatschappelijke verschillen tegengaan.

Ook als het gaat om het behalen van duurzame beleidsdoelen, speelt NME een belangrijke rol. Technologische, juridische en financiële instrumenten zijn belangrijk bij het realiseren van duurzaamheidsonderwerpen. Maar de keuzes die mensen maken zijn doorslaggevend. Als het gaat om bewustwording, keuzes en gedrag, is educatie het meest aangewezen instrument. NME is dan ook een krachtig beleidsinstrument om duurzame beleidsdoelen te halen.

Het werkveld NME is landelijk sterk in beweging. Dit heeft te maken met een evenzo sterk in beweging zijnde maatschappelijke omgeving. Hieruit kunnen een aantal trends voor NME worden onderscheiden, bijvoorbeeld de verbreding van educatie naar communicatie; verbreding van natuur en milieu naar duurzame ontwikkeling, verschuiving van lesboer naar spil in het groene netwerk, verbreding van basisonderwijs naar andere doelgroepen en een zich nadrukkelijker profileren als beleidsinstrument.

Dit alles heeft de NME-sector doen concluderen dat de term NME een achterhaalde term is die de lading van de werkzaamheden én manier van denken van de mensen werkzaam in de sector geen eer aan doet. De term dekt de lading niet meer. Ook De Schoolsteeg is in steeds toenemende mate bezig met duurzaamheidscommunicatie. En dus met een grote diversiteit aan producten voor jong én oud en over thema's als afval en grondstoffen, energie en klimaat, gezonde voeding en beweging, omgeving en leefbaarheid naast natuur.

Klimaat en duurzaamheid

Leusden en omgeving heeft een groene uitstraling. De groene uitstraling bestaat uit het mooie buitengebied met landbouw en landgoederen en de groene woonomgeving. Maar het bestaat ook uit het groene imago en de betrokkenheid van inwoners en organisaties.

De Groene Belevenis is de spil in Leusden op het gebied van duurzaamheid. De Stichting stimuleert, verbindt en ondersteunt duurzame initiatieven. Op deze wijze worden initiatieven verder gebracht. Kleine initiatieven krijgen een groter bereik. De Stichting vergroot de zichtbaarheid van duurzaamheid in Leusden door communicatie en informatie. Zij is een onafhankelijke informatiebron voor inwoners en bedrijven. Door inzet op het vlak van duurzame initiatieven en communicatie krijgt de verschuiving van innovators en early adopters naar de (early en late) majority in Leusden gestalte: meer mensen en bedrijven gestimuleerd om een actieve bijdrage te leveren aan het onderhouden en behouden van onze leefomgeving.

De Stichting heeft zich daarom ook aangesloten bij het Energieakkoord Leusden om met andere partijen een gezamenlijke aanpak van voor energie uit te rollen.

De Stichting De Groene Belevenis verzorgt een uitgebreid scala aan activiteiten en werkt daarmee voor een brede en gevarieerde doelgroep. Deze activiteiten zijn zowel uitvoerend als adviserend of coördinerend van aard. Naast uitvoeringsorganisatie werkt De Groene Belevenis ook als makelaar in aanbod van duurzaamheidsproducten en samenwerkingen. We zorgen voor lokale afstemming en verbinden partijen.

Wij onderscheiden ons van andere organisaties door hoge kwaliteit, maatwerk binnen grenzen, specifiek gericht op Leusden en directe omgeving en een groot netwerk.

De Groene Belevenis kan voor het uitvoeren van haar werkzaamheden putten uit een grote groep vrijwilligers die onlosmakelijk verbonden is met de organisatie. Daarnaast heeft de Stichting de beschikking over een unieke educatieve en ontdektuin; de Struintuin.

Om daadwerkelijk te kunnen uitgroeien naar een organisatie zoals wij die voor ogen hebben, is groei noodzakelijk. Met name in de breedte (nieuwe doelgroepen en producten) zien wij veel mogelijkheden om te groeien én extra inkomsten te genereren. Hiervoor is uitbreiding van beroepskrachten noodzakelijk óf een volledige herziening van de taken zoals die nu worden uitgevoerd. De eerste heeft op dit moment onze sterke voorkeur daar herziening van taken nu niet mogelijk lijkt zonder het verlies van trouwe klanten (basisonderwijs) of onze maatschappelijk waarde (vrijwilligers).

II Doelgroepen

De Stichting richt zich op de volgende doelgroepen:

- Kinderen-jongeren
- Volwassenen
- Bedrijven-organisaties

Omdat in het geval van duurzaamheidscommunicatie de manier van benaderen van de doelgroep (en daarmee het type product) meer bepaald wordt door de setting waarin een persoon zich bevindt en het doel dat wordt nagestreefd dan door hierboven gesuggereerde leeftijdsindeling, kiezen we in dit bedrijfsplan voor de onderverdeling van doelgroepen in de volgende categorieën:

1. Duurzaamheidseducatie
 - a. Basisonderwijs
 - b. Volwasseneneducatie
 - c. Buitenschoolse jeugd en jongeren educatie
2. Kinderopvang
3. Particulieren/inwoners
4. Bedrijven en organisaties
5. Gemeente Leusden; strikt genomen geen doelgroep, maar wél nadrukkelijk initiator van specifieke activiteiten.

1. Duurzaamheidseducatie.

Te splitsen in drie delen.

- A. Basisonderwijs
- B. Volwasseneneducatie
- C. Buitenschoolse jeugd en jongeren educatie

A. Basisonderwijs:

1. Producten
2. Gemaakte keuzes
3. Takenpakket
4. Toekomstplannen
5. Knelpunten
6. Kosten en inkomsten, zie meerjarenbegroting.

1.A.1 Producten:

- Lessen
- Leskisten en levend materiaal zendingen
- NME-inspiratiedag
- Advies en begeleiding
- Projecten op maat

1.A.2 Gemaakte keuzes:

- Belangrijkste uitgangspunt van alle producten is het ervarend leren; het laten verwonderen.
- Bijkomende doelstelling van onze producten is het wortelen in de eigen omgeving; producten hebben dar waar mogelijk een verbinding met de eigen leefomgeving. (inschakelen van lokale bedrijven, natuurbeleving in de eigen wijk of gemeente).
- Lessen worden in veel gevallen begeleid door onze vrijwilligers. In een enkel geval is een les zelfstandig uit te voeren door de leerkracht aan de hand van instructiemateriaal.
- Het aanbod is evenwichtig opgebouwd als het gaat om leerjaren, thema's en gebruikte methodieken.
- Uitbreiding en aanpassing van het aanbod vindt plaats aan de hand van daartoe opgestelde criteria.
- Niet elk schooljaar is het volledige aanbod opgenomen in de aanbodcatalogus om versnippering en overdaad te voorkomen.

1.A.3 Taken:

- Adviseren en begeleiden van leerkrachten en directies in het basisonderwijs op het gebied van duurzaamheidseducatie.
- Ontwikkelen nieuwe educatieve producten in verschillende verschijningsvormen. Op basis van geldende kerndoelen, leerlijnen en lesmethoden. Soms helemaal nieuw, soms aanpassen bestaande van anderen. Aandachtspunten: typisch Leusdens aspect, brede aanwezigheid thema's, alle jaargroepen vertegenwoordigd, taal en rekenen krijgen aandacht.
- Aanpassen van bestaande lesmaterialen. Kan zijn inhoud, maar ook gebruikte methoden of materialen.
- Uitgebalanceerd jaar en meerjarenplan als aanbod richting het basisonderwijs.
- Uitbreiden van het netwerk basisonderwijs buiten de gemeente Leusden.
- Aanbieden en verzorgen van studiedagen en workshops voor leerkrachten uit het basisonderwijs.
- Verzorgen van de jaarlijkse NME-inspiratiedag.

- Op de hoogte blijven van relevante ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidseducatie en het basisonderwijs en deze ontwikkelingen vertalen in een koers en activiteiten van De Groene Belevens.
- Initiëren, stimuleren en vernieuwen van activiteiten en projecten aan de hand van deze ontwikkelingen; schrijven van bijbehorende projectplannen en subsidieaanvragen.
- Omzetten van provinciale en gemeentelijke beleidsdoelstellingen in concrete educatieve producten. Dit is nadrukkelijk breder dan onderwijs, natuur en milieu beleid en behelst, gezien de brede inzet van duurzaamheidscommunicatie als beleidsinstrument ook WMO beleid, sport en cultuur en gezondheid.
- Instrueren van vrijwilligers wat betreft te geven/ondersteunen lessen.
- Inplannen van vrijwilligers t.b.v. lessen.
- Klaarzetten leskisten en kisten, dozen of rugzakjes t.b.v. de lessen.
- Jaarlijks vullen van de aanbod catalogus.
- Facturen naar de scholen en uitbetaling aan vrijwilligers.
- Onderhouden van website wat betreft actualiteiten en wijzigingen.
- Via diverse media bekendheid geven aan activiteiten en ontwikkelingen.
- Contacten onderhouden met de samenwerkingspartners.

1.A.4 Toekomstplannen:

Vooralsnog is onze belangrijkste klant het Leusdens basisonderwijs. De vraag naar NME-producten vanuit het basisonderwijs neemt echter al een paar jaar af (verplichte extra aandacht voor taal-en rekenonderwijs, bezuinigingen) en de verwachting is dat deze (overigens landelijke) trend ook de komende paar jaar door zal zetten. Naar verwachting daalt het leerlingaantal op de Leusdense basisscholen in de komende 5 jaar met 20-25%! Om producten voor het basisonderwijs betaalbaar te houden is schaalvergroting de meest voor de hand liggende oplossing. Voor De Stichting liggen hier concrete kansen door contacten te leggen met scholen uit andere gemeenten. Met name richting Gelderland zien wij mogelijkheden.

Basisdoelstelling van De Schoolsteeg is altijd geweest om kinderen van 4-12 jaar minimaal 4 keer per jaar in contact te laten komen met een product van De Schoolsteeg. Door ons alleen te richten op in de schoolsituatie, gaan wij deze doelstelling niet behalen. Daarom is in 2012 nadrukkelijk ingezet op een goed aanbod voor kinderen in de BSO's én is in 2013 gestart met activiteiten voor kinderen in hun vrije tijd (thuis).

In samenwerking met een aantal partners is in 2014 een start gemaakt met projecten op scholen op het gebied van energie. In het kader hiervan is er overleg met bovenscholse directies om samen te onderzoeken op welke thema's en op welke manieren nog meer doelgerichte samenwerkingen kunnen worden opgezet.

Met de Stichting Voilà is in 2014 overleg gestart om te kijken op welke manier het aanbod van De Groene Belevens nog beter aan kan sluiten op de ontwikkelingen binnen het onderwijs én op welke manier de kosten voor dat aanbod op een voor alle betrokkenen redelijke manier kunnen worden gefinancierd. Vooralsnog is er geen enkel zicht op een sluitende begroting voor De Stichting wat betreft het basisonderwijs. De behoefte van de klant lijkt zich meer en meer te richten op projecten en begeleide lessen en lesmaterialen, de meest arbeidsintensieve en dus duurdere producten terwijl de budgetten van de scholen krimpen. In de meerjarenbegroting (bijlage a) is gezien de onduidelijkheid van de ontwikkelingen vooralsnog uitgegaan van het in stand houden van het huidige aanbod,

aangevuld met kleine ruimte voor het uitvoeren van projecten op scholen en de huidige abonnementsprijs afspraken. De meerjarenbegroting, tabel duurzaamheidseducatie basisonderwijs laat een negatief saldo zien tussen 35 en 30 duizend euro.

B. Volwasseneneducatie

1.B.1 Producten:

- Minicursussen.
- Excursies in gesloten natuurgebieden.
- Thematische wandelingen.
- Workshops

1.B.2 Gemaakte keuzes:

- Rondleidingen vinden alleen plaats in gebieden die normaliter gesloten zijn voor het publiek en worden gegeven door de gidsen van De Groene Belevens.
- Thematische wandeling worden ontwikkeld door de specialist duurzaamheidseducatie (evt. in samenwerking met inhoudelijke specialisten) en afhankelijk van het thema uitgevoerd door onze gidsen, vrijwilligers of speciaal daarvoor ingehuurde specialisten.
- Minicursussen bestaan uit een theoretisch en praktisch gedeelte en worden in principe gegeven door daarvoor ingehuurde inhoudelijke specialisten.
- Workshops worden zoveel mogelijk in samenwerking met partners opgezet en uitgevoerd.

1.B.3 Taken:

- Plannen, organiseren en uitvoeren van rondleidingen.
- Ontwikkelen, begeleiden en uitvoeren van thematische wandelingen.
- Organiseren, plannen en begeleiden jaarlijks aanbod minicursussen.
- Opzetten, begeleiden en uitvoeren van workshops.
- Bekendmaken activiteiten in de diverse media.
- Verwerken inschrijvingen en informeren inschrijvers.

1.B.4 Toekomstplannen:

Uitbreiden in de breedte van het educatieve aanbod voor volwassenen. In 2013 is een start gemaakt met thematische wandelingen en workshops. De pilots verliepen boven verwachting en bieden perspectief op groei. Daar waar de excursies in gesloten gebieden door steeds meer organisaties worden aangeboden en hun limiet wat betreft groei in deelnemers en aantal excursies bereikt lijkt te hebben. De minicursussen zoals ze de afgelopen 2 jaar bestaan zijn vooral gericht geweest op specifieke natuuronderwerpen; hier is groei mogelijk door verbreding in thema met de nadruk op onderwerpen die direct handelingsperspectief bieden.

De meerjarenbegroting, tabel duurzaamheidseducatie volwassenen toont groeiende inkomsten (€ 1389,- in 2015 tot € 4545,- in het 5e jaar). Deze groei is echter niet voldoende om ook de personele lasten voor dit onderdeel volledig te financieren. Vooralsnog kiest De Stichting bewust voor het in stand houden en uitbreiden van de activiteiten voor deze doelgroep gezien het (helaas moeilijk direct te meten) effect van educatie van volwassenen op hun gedrag en dus op de bijdrage in het behalen beleidsdoelstellingen op het gebied van natuurversterking, duurzaamheid en sociale samenhang/ welzijn in buurt of wijk.

C. Buitenschoolse jeugd en jongeren educatie

1.C.1 Producten:

- Techniekmiddagen
- Specifieke workshops/activiteiten

1.C.2 Gemaakte keuzes:

- Techniekmiddagen zijn in een vorm gegoten van ontdekkend leren met grote vrijheid van keuzes zodat het plezier van het ontdekken en uitvoeren voorop staat.
- Uitgangspunt van de specifieke workshops en activiteiten is het plezier in het zelfstandig beleven en ontdekkend ervaren.

1.C.3 Taken:

- Ontwikkelen en organiseren van een jaarrondprogramma techniekmiddagen.
- Uitvoeren van de techniekmiddagen.
- Bekendmaken activiteiten in de diverse media.
- Verwerken inschrijvingen en informeren deelnemers.
- Ontwikkelen en ‘in de markt zetten’ van educatieve activiteiten als vrijetijdsbesteding.

1.C.4 Toekomstplannen:

Uitbreiden van het aanbod vrijetijdsbesteding voor kinderen. Ook voor andere leeftijdscategorieën.

Knelpunten voor het onderdeel duurzaamheidseducatie in het algemeen:

- Het Basisonderwijs wordt getroffen door bezuinigingen waardoor men zich steeds meer richt op de kerntaken (rekenen en taal). Praktijklessen duurzaamheid zijn géén verplichting en worden dus steeds meer gezien als luxe product. Steeds meer leerkrachten willen steeds minder inspanningen verrichten om kinderen anders dan uit de op school gekozen leermethode (het lesboek) te laten leren.
- Er is een groeiend aantal aanbieders op de markt, waarbij met name de landelijke organisaties steeds meer gratis producten aanbieden.
- Groeiend gebrek aan (geschikte) vrijwilligers. Weinig uitstroom, maar vergrijzing (waardoor minder intensief inzetbaar) en nauwelijks instroom van jongere mensen. Binnen de huidige vrijwilligersgroep te weinig mensen die meer verantwoordelijkheid willen en kunnen dragen waardoor de druk op de vrijwilligerscoördinator toeneemt.

2. Kinderopvang

Met producten specifiek gericht op

0-4 jarigen (kinderdagverblijf en gastouderopvang)

4-12 jarigen (BSO)

1. Producten
2. Gemaakte keuzes
3. Takenpakket
4. Toekomstplannen
5. Knelpunten
6. Kansen
7. Kosten en inkomsten; zie meerjarenbegroting.

2.1 Producten:

- Kersverse ontdekkers doepakketten (0-4 jarigen)
- Jonge onderzoekers doepakketten (4-12 jarigen)
- Ontdekken in de Struintuin (0-4 jarigen)
- Spelen in de Struintuin (4-12 jarigen)
- Trainingen en workshops voor pedagogisch medewerkers
- Advies en begeleiding
- Projecten op maat

2.2 Gemaakte keuzes:

- Doel van alle producten is om de kinderen in de kinderopvang een plezierige vrijetijdsbesteding aan te bieden.
- Belangrijkste uitgangspunt van alle producten is het ervaren ontdekken; kennismaken met en het laten verwonderen.
- Bijkomende doelstelling van onze producten is het wortelen in de eigen omgeving; producten hebben daar waar mogelijk een verbinding met de eigen leefomgeving. (inschakelen van lokale bedrijven, natuurbeleving in de eigen wijk of gemeente).
- Het aanbod is evenwichtig opgebouwd als het gaat om leeftijd, thema's en gebruikte methodieken.
- Daar waar mogelijk wordt aansluiting gezocht bij landelijke activiteiten met een Leusdense invulling.
- Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt met andere (Leusdense) organisaties met vergelijkbare of aansluitende doelstellingen.

2.3 Taken:

- Adviseren en begeleiden van pedagogisch medewerkers, locatiemanagers en directies in de kinderopvang op het gebied van ontdekken van en spelen in de natuur, het inrichten en gebruiken van buitenruimtes en het opzetten van jaarrondprogramma's.
- Ontwikkelen nieuwe producten in verschillende verschijningsvormen.
- Aanpassen van bestaande materialen. Kan zijn op inhoud, maar ook gebruikte methoden of materialen.
- Uitbreiden van het netwerk kinderopvang, met name buiten de gemeente Leusden.
- Aanbieden en verzorgen van studiedagen, trainingen en workshops voor pedagogisch medewerkers.
- Op de hoogte blijven van relevante ontwikkelingen op het gebied van kinderopvang, duurzaamheid en buitenspelen en deze ontwikkelingen vertalen in een koers en activiteiten van De Groene Belevnis.
- Initiëren, stimuleren en vernieuwen van activiteiten en projecten aan de hand van deze ontwikkelingen; schrijven van bijbehorende projectplannen en subsidieaanvragen.
- Omzetten van provinciale en gemeentelijke beleidsdoelstellingen in concrete producten.
- Onderhouden van de website wat betreft actualiteiten en wijzigingen.
- Instrueren van vrijwilligers wat betreft te geven/ondersteunen activiteiten.
- Klaarzetten doepakketten.
- Jaarlijks vullen van de aanbod catalogus.
- Facturen naar de kinderopvangorganisaties en uitbetaling aan vrijwilligers.

2.4 Toekomstplannen:

De Struintuin rondom de schuilhut is in 2014 ingericht voor 0-4 jarigen. Op deze manier is een veilige, uitdagende plek die past bij de belevingswereld van de jongste inwoners van Leusden en omstreken gecreëerd. Het aanbod van de kinderopvang wordt uitgebreid om te komen tot een volwaardig pakket voor alle genoemde groepen. Daarnaast uitbreiding van het netwerk buiten de gemeente Leusden.

2.5 Knelpunten voor het onderdeel kinderopvang:

- De kinderopvang heeft te kampen met sterk teruglopende aanmeldingen en daarmee dalende inkomsten. In Leusden zijn/worden locaties samengevoegd of gesloten. De sector als geheel is zoekende. Het is moeilijk te voorspellen welke gevolgen deze ontwikkelingen op middellange termijn (2-4 jaar) hebben voor de vraag naar producten van De Groene Belevenis.
- Er is een groeiend aantal aanbieders op de markt, waarbij met name de landelijke organisaties steeds meer gratis producten aanbieden.
- Groeiend gebrek aan (geschikte) vrijwilligers. Weinig uitstroom, maar vergrijzing (waardoor minder intensief inzetbaar) en nauwelijks instroom van jongere mensen. Binnen de huidige vrijwilligersgroep te weinig mensen die meer verantwoordelijkheid willen en kunnen dragen.

2.6 Kansen voor het onderdeel kinderopvang:

- Door de toenemende concurrentie in de kinderopvang, willen organisaties zich positief onderscheiden. Dit gebeurt in toenemende mate door zichzelf “Groene kinderopvang” te noemen. Door gebruik te maken van de producten van onze Stichting kan men handen en voeten geven aan dit etiket.
- Afgelopen jaren zijn een aantal rapporten verschenen waaruit bleek dat de kwaliteit van de kinderopvang in veel gevallen te wensen overlaat. Organisaties steken daarom momenteel extra veel geld in training en opleiding van haar pedagogisch medewerkers. Door in onze trainingen en workshops impliciet aandacht te besteden aan kwaliteitsverbeteringen van de opvang kunnen we ook op andere gronden dan alleen activiteiten (met bijbehorend budget) voet aan de grond krijgen.
- Stichting de Groene Belevenis is één van de voorlopers in Nederland als het gaat om ontwikkeling van producten voor de kinderopvang. Uitrollen en afzetten naar andere regio's is een reële mogelijkheid.

De meerjarenbegroting, tabel kinderopvang laat een lichte groei zien in inkomsten voor de kinderopvang in Leusden en een grotere groei voor die in de ons omringende gemeenten. (808-1768 t.o. 101-1768) In beide gevallen is de groei niet voldoende om een positief saldo te genereren. Als Stichting en gemeente samen vast blijven houden aan het uitgangspunt van 4 natuurbelevingsmomenten per jaar voor alle Leusdense kinderen van 4 tot 12 jaar, is het in stand houden van de pijler kinderopvang vooralsnog nodig. In bijlage a, tabel “totale kosten-opbrengsten activiteiten doelgroep Leusdense kinderen” wordt daarom een overzicht gegeven van deze kosten en opbrengsten. Door een daling in kosten en een stijging aan inkomsten van met name de buitenschoolse jeugd en jongeren activiteiten wordt het aanvankelijk negatief saldo van € 66.160,- in 5 jaar teruggebracht naar een negatief saldo van € 59.953,-.

3. Particulieren/inwoners

De doelgroep particulieren bestaat uit personen of groepen personen die anders dan vanuit onderwijs, kinderopvang, bedrijf of organisatie een beroep doen op of samen willen werken met de Stichting. De Stichting richt zich op het stimuleren en verder brengen van duurzame initiatieven en duurzamer gedrag.

Tot 2014 bestond het aanbod uit een aantal activiteiten en evenementen en het aanbieden van informatie via diverse gemeentelijke kanalen. Daarbij werd aansluiting gezocht bij gemeentelijke speerpunt en landelijke campagne. Voorbeelden hiervan zijn het project 'Een fietser shopt slimmer', Nacht van de Nacht, Open Struintuin Avond/Dag, Modderdag, Vlinder/bijendag en de ondersteuning van diverse duurzame initiatieven van inwoners en organisaties.

Eind 2014 worden strategische keuzes gemaakt over welke producten het beste bijdragen aan de bewustwording. Een belangrijke overweging daarbij is de optimalisatie van de opbrengsten (inkomsten én behalen doelstellingen) ten opzichte van de kosten.

De Stichting streeft ernaar om een fysiek duurzaamheidscentrum te creëren waar, door het samenbrengen van bedrijven en organisaties kennis en ervaring op het brede vlak van duurzaamheid wordt samengebracht. Doel hiervan is tweeledig: stimuleren van samenwerking tussen meerdere partijen; kennis delen, elkaar inspireren en aanvullen. Verschillende aspecten van duurzaamheid komen samen op één locatie. Daarnaast bieden we inwoners (maar ook andere organisaties en bedrijven) een concrete plek om geïnformeerd en gestimuleerd te worden.

1. Producten
2. Gemaakte keuzes
3. Takenpakket
4. Toekomstplannen
5. Knelpunten
6. Kansen
7. Kosten en inkomsten; zie meerjarenbegroting.

3.1 Producten 2014:

- Bewustwordingsacties.
- Tips, adviezen en informatie op het gebied van natuur, duurzaamheid en leefbaarheid.
- Open avonden van de Struintuin.
- Kleine evenementen.
- Projecten op maat.
- Verjaardagsfeestjes voor kinderen; ontdekkend ervaren.
- Familie en groepsfeesten met een groen karakter.
- Organisatie van de duurzaamheidsbokaal.

- Onder de vlag van Energieakkoord Leusden informatie aanbieden voor woningeigenaren voor het verduurzamen van hun woning en met partners van het Energieakkoord gericht projecten organiseren gericht minder energieverbruik en meer duurzame energie.
- Uitvoeren regeling duurzame initiatieven.

3.2 Gemaakte keuzes:

- Er wordt prioriteit gegeven aan het (door) ontwikkelen van producten die in de experimenteerfase goed ontvangen zijn en producten waarvan de behoefte bij de klantgroep bekend is.

3.3 Taken:

- Ontwikkelen van nieuwe producten in uiteenlopende vormen en voor de verschillende gelegenheden.
- Aanpassen van bestaande materialen. Kan zijn op inhoud, maar ook gebruikte methoden of materialen.
- Op de hoogte blijven van ontwikkelingen op het gebied van recreatie, ontspanning en vrijetijdsbesteding in de directe omgeving van Leusden; kansen en mogelijkheden zoeken en deze omzetten in een koers en activiteiten van De Groene belevenis.
- Initiëren, stimuleren en vernieuwen van activiteiten en projecten aan de hand van deze ontwikkelingen; schrijven van bijbehorende projectplannen en subsidieaanvragen.
- Aansluiting zoeken bij bekende initiatieven en kijken of en in hoeverre ondersteuning, facilitering of samenwerking De Stichting meerwaarde oplevert.
- Omzetten van provinciale en gemeentelijke beleidsdoelstellingen in concrete producten of verbindingen met sluimerende/bestaande initiatieven.
- Onderhouden van de website wat betreft actualiteiten en wijzigingen.
- Instrueren van vrijwilligers wat betreft te geven/ondersteunen activiteiten.
- Klaarmaken van benodigde materialen en locatie.
- Activiteiten via diverse media onder de aandacht brengen.
- Actief op zoek gaan naar nieuwe samenwerkingspartners.
- Reservering, administratie en facturering.

3.4 Toekomstplannen:

- Creëren van een aanbod voor de verschillende groepen.
- Uitbreiding van het netwerk van samenwerkingspartners.
- Uitbreiding van de struintuin om meer (gelijktijdig) en anders soortige activiteiten te kunnen aanbieden.

- Actief opsporen van sluimerende initiatieven en prille ideeën bij inwoners om deze waar mogelijk te ondersteunen en te laten uitgroeien dan wel voortbestaan.

3.5 Knelpunten voor het onderdeel particulieren:

- Binnen de huidige personele bezetting is veel te weinig ruimte om deze tak voldoende tijd en aandacht te geven.
- Er is een groeiend aantal aanbieders op de markt.
- De struintuin wordt/is te klein gezien het groot aantal wenselijke functies en het beroep dat op de ruimte gedaan wordt. In combinatie met de beperkte tijdsduur (maanden) dat de tuin aantrekkelijk en bruikbaar is.
- Groeiend gebrek aan (geschikte) vrijwilligers. Weinig uitstroom, maar vergrijzing (waardoor minder intensief inzetbaar) en nauwelijks instroom van jongere mensen. Binnen de huidige vrijwilligersgroep te weinig mensen die meer verantwoordelijkheid willen en kunnen dragen.

3.6 Kansen voor het onderdeel particulieren:

- Zelfs zonder doordachte promotie en marketing en met huidig beperkt aanbod, is er vraag naar ons product.
- Er liggen heel veel ideeën op de plank.

De meerjarenbegroting, tabel particulieren laat een verwachte groei zien van € 1768,- in 2015 (2014 is € 1000,-) naar € 9090,- 5 jaar later. Deze groei wordt gerealiseerd door in eerste instantie de specialist kinderopvang en vrije tijdsbesteding, vrij te maken van een aantal taken voor de kinderopvang (mogelijk door taken door te schuiven naar de management-projectondersteuner). Deze tijd wordt gebruikt voor het creëren en in de markt zetten van een aantrekkelijk pakket voor particulieren. Uitvoering en coördinatie vinden vervolgens plaats door middel van uitbreiding van de uren van de management-projectondersteuner.

4 Bedrijven en organisaties

Kijkend naar andere NME-organisaties in het land (b)lijken er grote mogelijkheden in samenwerking met en ondersteuning van bedrijven. De Stichting heeft op dit moment geen aanbod voor het bedrijfsleven, maar zou dat graag willen ontwikkelen en aanbieden. Onze struintuin en ervaring op het gebied van natuurbeleving kunnen een prima uitgangspunt zijn voor bedrijfsuitjes of teambuildingsbijeenkomsten. Advies op het gebied van inrichting, gebruik en beleving van de groene “leef” omgeving of stimuleren van duurzamer gedrag (fietsgebruik, voedsel uit de streek, hergebruik van materialen) zijn andere ideeën die wij graag willen onderzoeken op haalbaarheid. Aansluiten bij en een rol spelen in de vorming van een landschapsfonds, betrekken van bedrijven bij het creëren van nieuwe natuur, in stand houden van biodiversiteit zijn ideeën die leven en concrete uitwerking verdienen.

Naast aanbieder van producten/diensten voor bedrijven en organisaties, geloven wij ook in de mogelijkheden van samenwerking volgens het zogenaamde “Haarlemmermeermodel”. Kort samengevat en in grote lijnen heeft Het Centrum van Natuur en Milieu Haarlemmermeer met een aantal bedrijven meerjarencontracten getekend op basis van prestatie overeenkomsten. Waarom niet volgens deze constructie samen met bijvoorbeeld een woningstichting gedurende meerdere jaren werken aan energie/afval besparende maatregelen en gedragsverandering van de bewoners. Ook het huidige project Natuur over de Drempel; het project waarin natuur naar woonzorgcentra van Beweging 3.0 gebracht wordt, leent zich voor een constructie als deze. Uitrol van dit project naar meerdere locaties in andere gemeenten én andere organisaties komt dan binnen handbereik.

Binnen de huidige personele bezetting is kennis noch ruimte aanwezig om deze doelgroep van een passend aanbod te voorzien. Uitbreiding van de personele bezetting is noodzakelijk. Gezien de kansen die deze doelgroep biedt is uitbreiding naar onze overtuiging absoluut verantwoord. De toename in kosten wordt na 2 volle jaren terugverdiend (zie meerjarenbegroting).

4.1 Producten:

Volledig afhankelijk van de vraag, behoefte van bedrijven. Deze moet nog onderzocht worden.

4.2 Gemaakte keuzes:

Producten op maat; passend bij de behoeften van de individuele bedrijven in en rond Leusden.

4.3 Taken:

- Ontwikkelen van nieuwe producten in uiteenlopende vormen en voor de verschillende gelegenheden. Producten op maat.
- Aanpassen van bestaande materialen. Kan zijn op inhoud, maar ook gebruikte methoden of materialen.
- Op de hoogte blijven van ontwikkelingen op het gebied van recreatie, ontspanning en vrijetijdsbesteding in de directe omgeving van Leusden; kansen en mogelijkheden zoeken en deze omzetten in een koers en activiteiten van De Groene Belevens.
- Initiëren, stimuleren en vernieuwen van activiteiten en projecten aan de hand van deze ontwikkelingen; schrijven van bijbehorende projectplannen en subsidieaanvragen.
- Aansluiting zoeken bij bekende initiatieven en kijken of en in hoeverre ondersteuning, facilitering of samenwerking De Stichting meerwaarde oplevert.
- Omzetten van provinciale en gemeentelijke beleidsdoelstellingen in concrete producten of verbindingen met sluimerende/bestaande initiatieven.
- Onderhouden van de website wat betreft actualiteiten en wijzigingen.
- Instrueren van vrijwilligers wat betreft te geven/ondersteunen activiteiten.
- Klaarmaken van benodigde materialen en locatie.
- Activiteiten via diverse media onder de aandacht brengen.
- Actief op zoek gaan naar nieuwe samenwerkingspartners.
- Reservering, administratie en facturering.

4.4 Toekomstplannen:

- Ontwikkeling van aanbod.
- Uitbreiding van het netwerk van samenwerkingspartners.
- Uitbreiding van de struintuin om meer (gelijktijdig) en anders soortige activiteiten te kunnen aanbieden.

4.5 Knelpunten voor het onderdeel bedrijven:

- Binnen de huidige personele bezetting is geen ruimte en te weinig expertise om deze tak tot ontwikkeling te laten komen.
- Er is een groeiend aantal aanbieders op de markt.
- De struintuin wordt/is te klein gezien het groot aantal wenselijke functies en het beroep dat op de ruimte gedaan wordt.

4.6 Kansen voor het onderdeel bedrijven:

Leusden huisvest veel bedrijven van zeer uiteenlopend pluimage. Centrale ligging en goede bereikbaarheid zijn niet de enige redenen van vestiging van bedrijven hier. Aard van de locatie (groen, veel ruimte) en klimaat (mogelijkheden, samenwerkingen) bieden

aanknopingspunten om in het kader van duurzaamheidscommunicatie tot samenwerking te komen.

De meerjarenbegroting, tabel bedrijven laat een verwachte groei in saldo van € 0,- in 2014 naar € 60.623,- na 5 jaar zien. Dit is ondanks (feitelijk dankzij) de investering van ongeveer 19.000 euro per jaar. Volledig te wijten aan het aantrekken van extra (capabele) menskracht. Bijkomstig voordeel van het ontplooiën van activiteiten voor deze doelgroep is dat voor het vervolgens creëren van een extra geldstroom in de vorm van fundraising een goede basis gelegd is.

5 Gemeente Leusden

Naast de hierboven besproken doelgroepen is de Gemeente Leusden een belangrijke initiator van activiteiten van de Stichting. Specifiek van karakter, nadrukkelijk geen doelgroep maar wél afnemer en daarom een beetje een vreemde eend in deze opsomming. Ook omdat bij bovenstaande doelgroepen in enkele gevallen sprake is van (mede)financiering door de gemeente Leusden.

Een belangrijk deel van de werkzaamheden van de Stichting wordt echter in opdracht van en volledig betaald door de gemeente Leusden uitgevoerd. Een wezenlijk verschil dus met bovenstaande doelgroepen waar nadrukkelijk sprake is van andere (meerdere) geldstromen. Het betreft in dit specifieke geval taken waarbij de gemeente van oordeel is dat ze het algemeen belang dienen en/of direct bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Het bij derden aankloppen voor (mede)financiering is in deze gevallen niet realistisch. Voor deze activiteiten geldt nadrukkelijk dat bij het wegvallen van de financieringsstroom vanuit de gemeente, de uitvoering van deze taken stopt en de projectleider boventallig wordt.

III Zoeken van nieuwe samenwerkingen en financieringsmogelijkheden.

Samenwerken maakt sterk en flexibel, vergroot de innovatieve kracht en maakt efficiënter gebruik van kennis en ervaring. Om zover te komen moeten we aan de voorkant tijd en energie steken in investeren in duurzame samenwerkingsverbanden die verder gaan dan de bekende afstemming met collega organisaties.

Volgens het programma Duurzaam Door (het landelijke meerjarenprogramma NME 2013-2016): “zullen NME-centra zich steeds meer ontwikkelen tot duurzaamheidscentra en opereren als een knooppunt van lokale en regionale duurzaamheidsinitiatieven, waarbij een schakelbord van sociale instrumenten (zoals communicatie, participatie, educatie, innovatie/valorisatie, kenniscirculatie, bewustwording, nieuwe governance samenwerkingen en netwerken) op een effectieve manier worden ingezet. Dit sociaal instrumentarium kan een bijdrage aan regionale duurzaamheid in het algemeen leveren en op specifieke thema's zoals biodiversiteit, water, bodem, klimaat, grondstoffen en materialen.”

Uitgangspunt in onze samenwerkingen zijn dan ook de principes van het zogenaamde duurzaamheidsknooppunt zoals deze omschreven zijn in bijlage b.

Bovenstaande samenwerkingsstructuur vergroot de mogelijkheden op het gebied van financiële projectondersteuning (fondsen). Het maakt het tevens mogelijk om projecten op te zetten/uit te voeren waar de organisatie zelf te weinig financiering of menskracht voor heeft. Door slim inzetten van gewenste of bestaande projecten kan naast effectuering van de doelstellingen, versterken van andere activiteiten en vergroten van de naamsbekendheid ook efficiëntere inzet van personeel en daarmee financieel voordeel behaald worden. Zie bijlage a, meerjarenbegroting tabel projecten.

Door het opzetten van een netwerk van bedrijven en het uitbreiden van het netwerk van particulieren en kleine organisaties wordt een goede basis gelegd om met relatief weinig extra inspanningen fundraising in de meest brede zin van het woord te bewerkstelligen.

IV Aantrekken van vrijwilligers nieuwe stijl.

Door vergrijzing binnen de huidige groep vrijwilligers én een doorlopende uitbreiding van taken, is uitbreiding van de vrijwilligersgroep noodzakelijk. Ook op dit gebied geldt dat professionalisering nodig is en van vrijwilligers andere dingen verwacht gaan worden dan nu het geval is. Binnen de vrijwilligers sector wordt gesproken over de ‘vrijwilliger nieuwe stijl’. Mensen die met meer zelfstandigheid op specifiekere taken voor een bepaalde periode willen en kunnen worden ingezet. Die vanaf het begin betrokken willen worden bij een project en hun specifieke kwaliteiten in willen zetten ten behoeve van een bepaald doel. Onze organisatie is nu niet ingericht om deze mensen te bieden wat zij verwachten én (deels dientengevolge) hebben we weinig van deze toekomstbestendige vrijwilligers in de groep zitten. Zonder omvorming en uitbreiding is de kans op overleven voor De Groene Belevens minimaal, tenzij we onze doelstellingen bijstellen. Hier ligt dus een belangrijke opdracht voor de organisatie in de persoon van de vrijwilligerscoördinator én een potentiële bedreiging.

V Zichtbaarheid Stichting.

Er is nog veel winst te behalen op het vlak van de externe communicatie. Het succes van de Nacht van de Nacht in 2012 en 2013 smaakt naar meer. Het bewijst dat inwoners uit de regio Leusden naar De Struintuin willen komen om natuurervaringen op te doen. Datzelfde blijkt uit de ervaringen van de meerdaagse campagnes uit het verleden die vooral gericht zijn op duurzame thema's en op de inwoners van Leusden. De nieuwe website is een grote verbetering, maar blijft aandacht vragen als communicatiemiddel. Op het gebied van social media zijn we nauwelijks actief terwijl daar toch veel te halen valt op het gebied van naamsbekendheid, samenwerking en aandacht voor activiteiten.

Naast de communicatie rondom projecten is de zichtbaarheid van de Stichting in het algemeen van groot belang. Dit betekent dat de Stichting in Leusden herkenbaar aanwezig moet zijn. Zowel offline als online.

Om de zichtbaarheid te vergroten zal voortgebouwd worden op 'De Schoolsteeg' en 'De Struintuin'. Deze namen genieten grote bekendheid en moeten daarom behouden worden. Beiden zullen worden ingezet als locatiennaam en, daar waar logisch als naam naar specifieke doelgroepen zoals het basisonderwijs. Op sociale media kan vanuit De Struintuin gecommuniceerd worden over de dagelijkse natuur. Communicatie over energieverbruik zal plaatsvinden onder de vlag van het Energieakkoord Leusden. Hiervoor wordt nog een naam bedacht. De naam van de Stichting vormt de koepel waaronder in algemene zin wordt gecommuniceerd.

Voor de online aanwezigheid zijn tal van mogelijkheden: website, facebook, twitter, linkedin etc. etc. Belangrijke uitgangspunten bij de online aanwezigheid zijn dat:

- De Stichting zich alleen online manifesteert als de informatie ook actueel kan worden gehouden.
- De Stichting online actief is daar waar de doelgroep online is.

De Stichting moet een herkenbare uitstraling (huisstijl en logo) hebben. Dit moet tot uiting komen op locaties in Leusden en in publicaties. Bij publicaties wordt gezocht naar partnerships met mediaorganisaties en organisaties met communicatiekanalen (denk aan BDU en AFAS). Media moeten in de gelegenheid zijn om regelmatig te kunnen publiceren over (activiteiten en evenementen van) de Stichting.

Binnen de huidige personele bezetting is te weinig ruimte om de externe communicatie structureel op peil te houden. Uitbreiding van de personele bezetting is noodzakelijk. Deze is in onze ogen ook verantwoord omdat we er van overtuigd zijn dat de extra kosten worden terugverdiend. Door een grotere naamsbekendheid kunnen we onze producten vaker uitzetten en zal fundraising in de meest brede zin van het woord meer opleveren tegen minder extra inspanningen.

VI Struintuin.

De Struintuin is een uniek stukje in Leusden dat door veel mensen met plezier bezocht wordt en in Leusden steeds bekender wordt. De tuin is echter nog alleen toegankelijk tijdens een beperkt aantal gelegenheden en voor specifieke doelgroepen. Een andere manier van inzetten van de tuin als middel en een bewustere exploitatie van het complex (tuin, hut en lokaal) biedt een scala aan mogelijkheden en aanvullende inkomsten. Het feit dat het hier een tuin betreft geeft ook direct de beperkingen in mogelijkheden aan. Het is zeer seizoen gebonden en afhankelijk van slecht te beïnvloeden omstandigheden (weer, kwelwater). Daarnaast is de Struintuin beperkt van oppervlakte en zijn verschillende functies van de tuin, of bezoekersgroepen niet/slecht met elkaar te combineren. Gevolg hiervan is dat de tuin in het voorjaar en een mooi najaar overvraagd wordt, terwijl in de overige maanden hij veelal ongebruikt is. Verspreiding over het jaar is weinig opportuun. Uitbreiding van de struintuin leidt direct tot extra inkomsten daar waar extra uitgaven (na aanleg en inrichting) beperkt zullen blijven door de wijze van onderhoud (arbeidsintensief, maar door vrijwilligers).

In de loop van 2013 is een begin gemaakt met een bewustere exploitatie; in 2014 heeft verdere uitbouw van de plannen en activiteiten plaatsgevonden. Het is noodzakelijk dat in 2014 duidelijkheid komt over uitbreidingsmogelijkheden die uiterlijk de eerste helft van 2015 een feit zullen moeten zijn om de in bijlage a getoonde verwachte inkomsten te kunnen behalen. Vooral inkomsten bij de doelgroepen particulieren en bedrijven zullen anders onder druk komen te staan. Overleg met de gemeente is in 2014 gestart.

VII Verschillende rollen in de samenleving.

Onze rol in de samenleving is wat ons betreft een veelzijdige. We zijn producent (lessen, leskisten, activiteiten), adviseur (beleid, projecten, trainingen), uitvoerder (activiteiten), ondersteuner (initiatieven uit de samenleving) en verbinder (samenwerkingsverbanden). Dit vergt duidelijkheid, zowel intern als naar buiten toe. Ongetwijfeld zullen ook regelmatig duidelijke keuzes gemaakt moeten worden die wij nu niet gewend zijn te maken. En het vergt een goed nadenken over verdienmodellen. Met name rollen als ondersteuner en verbinder zijn in dit geval een uitdaging waarop wij hét antwoord nog niet gevonden hebben.

VIII Organisatiemodel/overlegstructuur

De Stichting wordt geleid door een (voorwaardenscheppend) bestuur en een directeur.

Het bestuur houdt zich bezig met het bepalen van de kaders en hoofdlijnen van beleid voor de Stichting. De directeur is belast met de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de dagelijkse leiding van de organisatie.

Overleg tussen bestuur en directeur vindt elke 6 weken plaats op niveau van beleidstoetsing en verantwoording.

In de werkorganisatie worden meerjarenplannen, strategische keuzes en beleid voorbereid in de zogenaamde beleidsoverleggen. Deze vinden 4 keer per jaar plaats en worden bijgewoond door de projectleiders, specialisten en directeur. Daarnaast vindt 6 x per jaar uitvoeringsoverleg plaats waarbij het voltallige team aanwezig is.

Naast de kern van beroepskrachten bestaat de organisatie uit een grote groep vrijwilligers.

De kern van beroepskrachten wordt, naast de directeur, gevormd door projectleiders, vakspecialisten (duurzaamheidseducatie, kinderopvang, vrijetijdsbesteding) en algemene ondersteuners (vrijwilligerscoördinator, management- en projectondersteuner, beheerder tuin). Voor ondersteuning op specifieke terreinen zoals juridisch, financieel, ICT, ontwerp, Arbo wordt gezien de huidige omvang van de organisatie (voorlopig) expertise extern ingehuurd. Fiscale en juridische ondersteuning zal de eerste 4 jaar op momenten dat deze nodig is, worden geboden door de gemeente Leusden. Boekhouding en bijbehorende financiële ondersteuning wordt ingehuurd bij een accountant-administratiekantoor.

IX Noodzakelijke personele uitbreiding

Om meer inkomsten te genereren dan op dit moment en onder de vleugels van de gemeente Leusden het geval is, zijn een aantal activiteiten (hierboven al genoemd) van essentieel belang. Activiteiten of taken die naast de huidige werkzaamheden plaats zullen moeten vinden en dus een uitbreiding van uren met zich meebrengen. In alle gevallen betreft het uiteindelijk reguliere activiteiten; activiteiten dus die ook in de toekomst tijd en inzet vergen. De kosten van extra inzet worden echter ruimschoots terugverdiend door die extra inzet, maar met een vertraging in de tijd. Om mogelijkheden optimaal te benutten (nú liggen er projecten en is er aandacht voor duurzaamheid), is personele uitbreiding op zo kort mogelijke termijn wenselijk.

Door uitbreiding met een “projectleider bedrijven” (12 uur schaal 8) en een “management-projectondersteuner” (8 uur schaal 7) wordt het mogelijk om:

- een gericht aanbod voor bedrijven en organisaties te ontwikkelen en in de markt te zetten
- de externe communicatie te verbeteren waardoor producten vaker uitgezet kunnen worden
- inkomsten te werven rondom het project Natuur over de Drempel
- lokaal, schuilhut en struintuin te exploiteren
- aanbod voor particulieren uit te breiden en in de markt te zetten
- aanbod voor de kinderopvang in een grotere regio op de markt te brengen
- aanbod voor het basisonderwijs ook buiten de gemeente Leusden op de markt te brengen.
- Serieus aandacht te besteden aan fundraising in de meest brede zin van het woord

X Financiële aspecten

In bijlage a is toegevoegd een meerjarenbegroting voor de Stichting waarin uitgaven en inkomsten voor de komende 5 jaren zijn weergegeven.

Uitgangspunten van deze begroting zijn:

- Verzelfstandiging vindt plaats op uiterlijk 1-1-2015. In het geval van een eerder opstarten van de Stichting, zullen de verwachte inkomsten niet hoger liggen omdat verreweg de meeste activiteiten seizoensgebonden zijn (april tot en met oktober). Ook de inkomsten vanuit het basisonderwijs komen binnen in oktober omdat voor hen betaling per schooljaar (september-augustus) plaatsvindt.
- Direct bij aanvang van de zelfstandige organisatie vindt personele uitbreiding zoals in IX genoemd plaats.
- Eerder genoemde knelpunten worden het hoofd geboden:
 - Nieuwe vrijwilligers coördinator (mei 2014 in dienst) is in staat nieuwe vrijwilligers te werven en aan de organisatie te binden
 - Uitbreiding struintuin vindt uiterlijk halverwege 2015 plaats
 - Indien nodig is de bestemmingplanwijziging in 2014 doorgevoerd

Uiteraard veroorzaakt de huidige financiële situatie in ons land en de vraag hoe lang de crisis voortduurt, onzekerheid en is het moeilijk om garanties te geven omtrent te verwachten inkomsten. Het team van De Groene Belevens is echter vol vertrouwen wat betreft de toekomst van hun organisatie en de plannen en verwachtingen zoals hier beschreven en in bijlage a in cijfers zijn vertaald.

De meerjarenbegroting in bijlage a toont een inverdienmodel. De verzelfstandiging kent een aantal frictiekosten die in de aanvangsjaren moeten worden gedekt door een extra subsidie. In de eerste drie jaar is sprake van een exploitatietekort. Van het vierde jaar na verzelfstandiging is er sprake van een duurzaam exploitatiesaldo. Zoals in bovenstaande hoofdstukken aangegeven, wordt het mogelijk de inkomsten sterk te laten toenemen door voor personele uitbreiding te kiezen. Door een extra investering van ongeveer € 30.000,- per jaar aan personele kosten en variërend van € 24.000,- tot € 12.000,- per jaar aan materiaalkosten; wordt in het tweede jaar een positief saldo behaald dat na 5 jaar ruim €88.000,- bedraagt. (positief verschil in saldo t.o.v. saldo zónder personele uitbreiding in tabel totaaloverzicht).

Deze groei wordt met name veroorzaakt door:

- nieuwe activiteiten voor bedrijven (0 in 2014 naar € 60.623,- in 5 jaar)
- nieuwe activiteiten; voornamelijk exploitatie Struintuin en hut voor particulieren/inwoners (€ 1.000,- in 2014 naar € 9.000,- in 5 jaar)
- fundraising in de meest brede zin van het woord (€ 2.000,- in 2014 naar € 12.000,- in 5 jaar).

In het geval De Stichting daadwerkelijk vanaf het vierde jaar zodanig hoge inkomsten kan de afbouw van de gemeentelijke subsidie worden ingezet.

In de begroting van De Stichting gaan we uit van hogere kosten dan op de gemeentelijke begroting voor De Schoolsteeg zichtbaar zijn en dus in de subsidie van de gemeente standaard zijn opgenomen. Deze kostenstijging wordt veroorzaakt door:

1. Overheadkosten.
2. Personele kosten.
3. Huisvestingskosten.

Ad 1; Overheadkosten:

In de subsidie van de gemeente is géén budget beschikbaar voor overhead. Het is echter onontkoombaar dat een zelfstandige organisatie kosten moet maken voor bijvoorbeeld: ICT, accountant/(salaris)administratie, bestuurskosten, arbodienst, secundaire P-kosten (zoals reiskosten en opleidingen), etc.

Ad 2; Personele kosten:

Dit betreft de in IX onderbouwde personele uitbreiding.

Ad 3; Huisvestingskosten:

De Schoolsteeg was tot 2013 gehuisvest in het Schoolsteeg gebouw op nummer 107. De huisvestingsbehoefte is de afgelopen jaren echter zodanig gewijzigd dat dit gebouw onvoldoende ruimte bood voor uitvoering van de bestaande taken. Deze situatie is verholpen door de vrijgekomen ruimte op de aangrenzende gemeentewerf (nummer 105) te gebruiken. Allereerst vanaf februari 2013 voor de opslag van educatieve materialen en vervolgens vanaf zomer 2013 ook voor het creëren van benodigde werkplekken. Dit gebruik is in de gemeentelijke begroting/het budget van het NME niet terug te vinden. De gemeente heeft een huurovereenkomst opgesteld voor de huur van de onderste etage van de gemeentewerf tezamen met het Schoolsteeggebouw en de Struintuin. De hiermee gepaard gaande lasten liggen hoger dan het huisvestingsbudget waar in de gemeentelijke begroting mee werd gerekend.

Daarnaast is sprake van eenmalige kosten bij de opstart van een nieuwe organisatie. Naast een startkapitaal/reserve (uitgangspunt 5%; is € 18.000,-) is budget nodig voor onder andere huisstijl en “geboortereactie” (eenmalige kosten totaal € 8.000,-). De kosten voor aanschaf van ICT-kopieer hard en software zijn volgens vervangingsplan als lasten over de jaren verdeeld (€ 2.500,- per jaar).

Bijlagen:

Bijlage a; meerjarenbegroting

Bijlage b; duurzaamheidsknooppunt

Bijlage b. Duurzaamheidsknooppunt (2.6.b)

Duurzaamheidsknooppunt (samenleving voorop)

Een duurzaamheidsknooppunt is een samenwerking van partijen en personen die eigenaarschap voelen voor het specifieke thema waarop samengewerkt wordt. Het is een open netwerk en geen dichtgetimmerde structuur. Duurzaamheidscommunicatie wordt hierbij in dienst gesteld van het betrekken van de samenleving bij duurzaamheid.

Een duurzaamheidsknooppunt vindt haar basis in een maatschappelijk veranderproces van top-down, naar meer bottom-up, ofwel van inspraak via publieke participatie naar een energieke samenleving. Een duurzaamheidsknooppunt is als het ware een antwoord op deze verandering en wil in feite het bottom-up proces vanuit de energieke samenleving faciliteren en vormgeven. De 5 uitgangspunten voor een duurzaamheidsknooppunt zijn:

- Gezamenlijke ambitie op het gebied van duurzaamheid
- Resultaat dat zichtbaar invulling geeft aan deze ambitie
- Maatschappelijk zichtbare positie waarbij de verbinding wordt gelegd tussen beleid en samenleving in een afgebakend geografisch gebied
- Samenwerking tussen organisaties, bedrijven, maatschappelijke initiatieven of netwerken met respect voor elkaars functies
- Leerprocessen als basis van een gezamenlijk veranderproces.